

frihedsstraf kun bringes i anvendelse, hvor der foreligger alvorlige overtrædelser.

Et flertal i udvalget om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen har tillige foreslået, at der i miljøbeskyttelsesloven indsættes en speciel bødemålingsregel. Formålet hermed skulle være at få kriterierne (risiko for) miljøskade og (mulighed for) økonomisk fordel prioriteret højere ved domstolenes strafudmåling. I udvalgets forslag ligger således ikke, at andre strafudmålingshensyn ikke skal indgå i domstolenes konkrete bedømmelse.

Retshåndhævelsesudvalgets forslag om en bødemålingsregel må imidlertid anses for overflødig, idet domstolene allerede efter de almindelige principper om strafudmåling, der fremgår af straffeloven, skal lægge vægt på de nævnte hensyn. Det vil være u hensigtsmæssigt som led i en tilsigtet skærpelse at indføje en bestemmelse, som lovteknisk ville have en sådan udformning, at den kunne tages som udtryk for, at det eksisterende bødeniveau var passende i sager, hvor der ikke foreligger miljøskade eller økonomisk fordel, eller hvor det ikke er muligt eller dog uforholdsmæssigt vanskeligt at føre bevis herfor. Hertil kommer, at det i den foreslåede lovbestemmelse i tilstrækkeligt omfang tilkendegives, at (fare for) miljøskade eller (mulighed for) økonomisk fordel har betydning for bedømmelse af en lovovertrædelses strafværdighed.

På den beskrevne baggrund har lovforslaget en bestemmelse, som for så vidt angår *stk. 1* indebærer, at overtrædelser af miljølovgivningen, der begås især ved simpel uagtsomhed, straffes med bøde. *Stk. 2* fastsætter, at straffen kan stige til hæfte eller fængsel indtil 1 år, hvis overtrædelsen begås forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved lovovertrædelsen er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor, eller der er tilsigtet eller opnået en økonomisk fordel, herunder ved besparelser.

Bestemmelsen indebærer bl.a. en tilkendegivelse om, at de bøder, der i dag idømmes for vandløbsforureninger, skal forhøjes væsentligt. Disse overtrædelser kan medføre vanskeligt oprettelige eller uoprettelige miljøskader. De kan også være karakteriseret ved, at den enkelte lovovertrædelses skadevirkninger isoleret bedømt måske kan forekomme beskeden, men at de miljømæssige skadevirkninger som helhed er betydelige på grund af et stort antal lignende overtrædelser. Miljømæssigt set er der således tale om lovovertrædelser, hvis generelle grovhed er ganske betydelig.

Desuden kan der peges på tilfælde, hvor der ulovligt er udledt enten egentlige miljøgifte, som

enten direkte eller gennem optagelse i fødekæderne kan medføre betydelige skadevirkninger eller fare herfor, eller udledt miljøfremmede stoffer, som kun vanskeligt kan nedbrydes. Af hensyn til miljøbeskyttelsen er det nødvendigt, at de idømte straffe i sådanne tilfælde har en så tilstrækkelig præventiv effekt, at der ikke opstår risiko for en almindelig forringelse af det ydre miljø.

Selv om hensigten med den foreslåede bestemmelse bl.a. er at angive nogle retningslinier for, hvornår frihedsstraf kan bringes i anvendelse, og at fremhæve nogle momenter, som har særlig betydning for vurderingen af en lovovertrædelses strafværdighed, er hensigten som nævnt også klart at tilkendegive, at bødeniveauet i almindelighed ønskes forhøjet. Hermed sigtes også på tilfælde, hvor lovovertrædelsen kan siges at have en vis formel karakter. Af præventive grunde og af hensyn til retsbevidstheden er der grund til også at skærpe bødeniveauet for de overtrædelser, der består i påbegyndelse af en forurenende virksomhed uden lovbefalet godkendelse eller tilladelse.

Udover forslag til ændringer i miljøbeskyttelseslovens straffebestemmelse har retshåndhævelsesudvalget stillet en række forslag, som har til formål at sikre et bedre samarbejde mellem miljømyndighederne, politi og anklagemyndighed ved forberedelsen m.v. af straffesager for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven. Formålet hermed er også at opnå en skærpelse af sanktionerne.

For at sikre overholdelsen af miljøbeskyttelsesloven skal der etableres et bedre samarbejde mellem miljømyndighederne, politi og anklagemyndighed ved forberedelsen af straffesager for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven. Ved at sikre, at disse sager forelægges domstolene på den mest hensigtsmæssige måde, vil man skabe bedre muligheder end i dag for anvendelsen af skærpede sanktioner.

Miljøministeriet og justitsministeriet vil derfor i forbindelse med gennemførelsen af en ændret straffebestemmelse udarbejde yderligere retningslinier for miljømyndighedernes, politiets og anklagemyndighedens behandling af straffesager, således at der skabes sikkerhed for at samarbejdet om og forberedelsen af straffesager fungerer bedst muligt. I disse retningslinier vil indgå, at straffesager, såfremt der måtte vise sig behov herfor, indbringes for landsretterne og i givet fald for højesteret.

Samlet set vil der blive tale om foranstaltninger, som forventes at medføre, at den ønskede skærpelse også gennemføres i domspraksis.

Udvalget om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen har desuden stillet forslag om, at der